

Lauko bandymų su briedžiu laisvėje (medžioklės metu) T A I S Y K L Ė S

1. Medžioklinių šunų lauko bandymai su briedžiu laisvėje (toliau – Bandymai) vykdomi specialiai organizuojant šiuos bandymus, taip pat vykdant kitos rūšies lauko bandymus, arba medžioklėse sėlinant bei medžioklėse su varovais. Visais atvejais bandymai vykdomi laikantis Medžioklės Lietuvos Respublikoje taisyklėse nustatytų būdų ir terminų.

2. Bandymuose dalyvauja tik grynaveisliai medžioklinių veislių šunys, turintys FCI pripažįstamus kilmės liudijimus.

3. Bandymuose gali dalyvauti pavieniai šunys arba du šunys (pora) nuo 9 mėnesių iki 10 metų amžiaus.

4. Bandymai vykdomi:

- kai oro temperatūra ne žemesnė kaip -25°C ;
- kai oro temperatūra ne aukštesnė kaip $+15^{\circ}\text{C}$;
- kai sniego danga netrukdo laisvam šuns judėjimui;
- kai vėjo greitis ne didesnis kaip 15 m/s;
- kai nėra ilgalaikio stipraus lietaus ar šlapdribos.

5. Bandymų metu nustatomi ir vertinami šios medžioklinių šunų savybės ir darbo elementai: jautra (uoslė, klausa, rega), paieškos greitis ir tikslingumas, meistriškumas stabdant žvėrį ir aplojimas, balsas, rišlumas ir paklusnumas.

Jautra – šuns gebėjimas surasti žvėrį naudojantis uosle, rega ir klausa.

Paieškos greitis – šuns judėjimo greitis apieškant vietovę.

Paieškos tikslingumas – nuoseklus tipiškų briedžio gyvenimo vietų apieškojimas, paieškos plotas.

Meistriškumas stabdant žvėrį ir aplojimas – šuns (poros) gebėjimas sustabdyti surastą žvėrį ir užlaikyti iki vedlio priėjimo. Pirmenybė teikiama šuns darbui iš priekio.

Balsas – vertinama aplojimo maniera, tipiškumas veislei, balso stiprumas, skardumas, girdimumas.

Rišlumas - šuns atkaklumas bei nuoseklumas ieškant, persekiojant ir aplojant žvėrį.

Paklusnumas – vedlio komandų ir signalų, pakankamų sėkmingai medžioklei, vykdymas.

5.1. Bandymuose su briedžiu laisvėje šuns (poros) darbas vertinamas pagal sekančią maksimalių balų skalę:

	Jautra	Paieškos greitis	Paieškos tikslingumas	Meistriškumas	Rišlumas	Balsas	Paklusnumas		Darna (poros)	Balų suma
Pavieniai šunys	20	10	10	30	15	10	5		-	100
Poros	20	10	5	30	15	10	5		5	100

6. Lauko bandymuose su briedžiu laisvėje šuns (poros) darbas vertinamas ir diplomai suteikiami pagal šią minimalių įvertinimo balų, už atskirus darbo elementus, skalę:

Diplomo laipsnis	Balų suma	Minimalus balas diplomo laipsniui	
		Jautra	Meistriškumas
I	80	16	25
II	70	14	22
III	60	12	20

7. Šuo bandomas su vienu žvėrimi. Bandymams parenkama teritorija būdinga gyventi briedžiams. Žvėries paieškai suteikiamos 2 valandos.

8. Šuo (pora) šalinamas iš bandymų ir lieka be įvertinimo, nurodant šalinimo priežastį:

- jei nepradeda paieškos ilgiau nei 5 minutes;
- jei per numatytą laiką nerado žvėries, arba šuo (ar bent vienas iš poros) matydamas žvėrį į jį nereaguoja;
- jei šuo, nesant pašalinių trukdžių, nesugeba sulaikyti briedžio vietoje, šiam stabtelėjus 3 ar daugiau kartų;
- meta teisėjo specialiai pabaidytą žvėrį;
- jei šuns vedlys nevykdo teisėjų nurodymų, su jais ginčijasi.

9. Rekomenduojami nuoskaitų už atskirus darbo su briedžiu laisvėje elementų trūkumus dydžiai:

Reikalavimai aukščiausiam diplomo laipsniui gauti	Aukščiausias balas	Trūkumai, mažinantys įvertinimą	Orientacinis nuoskaitos balas
1. Jautra			
Uoslė, klausa, rega. Šuo (pora) privalo greitai ir užtikrintai, nepametant pėdsako, aptikti žvėrį	20	Neužtikrintas darbas šviežiu pėdsaku	6
		Užsitęs darbas narpliojant pėdsakus	8
2. Paieškos greitis			
Reikalaujama būdingu veislei aliūru vykdoma paieška. Poros šunys turi ieškoti žvėries kiekvienas savarankiškai	10	Paieška aliūru kartkartėmis pereina į risčią	2
		Dažni risčios pasikartojimai	3
		Paieška tik risčia	5
		Risčia pereinanti į žingsnį	8
3. Paieškos tikslingumas			
Reikalaujama energinga, tolima ir plati paieška	10	Trumpa paieška	5
		Siaura paieška	6

4. Meistriškumas stabdant žvėrį ir aplojimas			
Šuo (pora) turi tylėdamas užbėgti žvėriui iš priekio ir iš pradžių neagresyviai aploti	30	Priartėdamas prie žvėries nelėtina tempo ir iškart aploja agresyviai	7-8
		Aploja iš toli, suteikdamas žvėriui galimybę laisvai judėti	8-9
		Darbo metu agresyviai atakuoja žvėrį iš nugaros	10-15
5. Rišlumas			
Šuo (pora) turi aploti žvėrį iki teisėjo priėjimo ir persekioti pabaidytą žvėrį iki jo sustabdymo	15	Nesistengia atsargiai sustabdyti pabaidyto briedžio	6-8
		Nustoja aploti žvėrį iki teisėjo priėjimo	8-10
6. Balsas			
Balsas turi būti gerai girdimas ir stiprus	10	Balsas duslus, blogai girdimas	5
		Silpnas balsas	6
7. Paklusnumas			
Šunį galima lengvai pasikviesti	5	Paieškos metu po komandos nenoriai prieina prie šeimininko	2
		Paieškos metu nereaguoja šeimininkui pakvietus	2
8. Darna			
Šunys turi ieškoti nepriklausomai vienas nuo kito, bet greitai atbėgti į pagalbą vienam iš jų radus žvėrį ir sulojus. Sutartinai aploti ir stabdyti žvėrį, netrukdam vienas kitam.	5	Vienam šuniui sulojus kitas prisijungia po 1-2 minučių, bet kartu aktyviai aploja žvėrį	1
		Dirbdami trukdo, o ne padeda vienas kitam, pastoviai vienas su kitu susiduria	2-3
		Vienas iš šunų aploja žvėrį tik iš labai toli	3-4

10. Bandymų metu leidžiama naudoti navigacines šunų sekimo sistemas, kad teisėjų komisijai būtų lengviau stebėti ir kontroliuoti šunų paieškos bei darbo elementus, tačiau jų parodymai negali būti laikomi pagrindu darbo vertinimui. Vertinimo pagrindas – tai, kokį šuns darbą teisėjai matė savo akimis, o GPS prietaisų parodymai, gali būti tik to papildymas ir/ar reikiamų atstumų patvirtinimas.

Taisyklės parengtos LLSK, pagal RKF taisyklės ir patvirtintos LKD MŠDSK bendru klubų atstovų susitarimu, 2019-10-25 d..